

VERSLAG WATERBIJCOENTELLING 1973

in het gooi, het vechtplassengebied en de eempolders

Gezien het resultaat van de waterhoentelling in 1972, werd besloten om ook in 1973 een telling te houden en wel op 13 en 14 januari. Bovendien werd de medewerkers verzocht andere soorten te noteren, waarbij speciaal aandacht werd gevraagd voor waterwild, roofvogels en (Bonte) kraaien. De eerste tel-dag was het, evenals de voorafgaande dagen, vriezend weer met een zonnetje aan een heldere hemel, terwijl het de volgende dag bewolkt was met dooiend weer. Vooral op de kleinere plassen en sloten kwam veel ijs voor.

Evenals vorig jaar was bij het vaststellen van de biotoop de volgende keuze mogelijk:

Categorie: Biotoop:

I	Moilanden, graslanden, grote gazons;
II	Kwakerijen, bouwland, kleine tuinen;
III	Boomgaarden;
IV	Modder- en slikterreintjes;
V	Rietcomplexen of -randen;
VI	Diversen (zwevend, op ijs, etc.).

In totaal werden 2861 Waterhoentjes geteld, tegen 2102 in 1972, hetgeen neerkomt op een toename van ruim 40%! In het Vechtplassengebied werden 1403 (773 in '72) Waterhoentjes geteld, in het Gooi 1344 (1313 in '72) en in het Eempoldergebied 134; in 1972 werd het aantal van de Eempolders zelf gegeven (16 stuks), terwijl ditmaal ook de rest van het gebied ten oosten van het Gooi tot aan de Eem opgenomen is. In de Eempolders zelf werden nu geen Waterhoentjes gezien. Door enkele leden van de jeugdbonden werd bovendien nog geteld in Z.O.Flevoland, en wel tussen de brug bij Muiderberg en het gemaal De Blocq van Kuffeler, de Noorddijk en de Knardijk tussen het Oostvaardersdiep en de lage Knarsluis. In totaal werden hier 21 Waterhoentjes geteld.

In tabel 1 zijn de gegevens uitgebreider behandeld weergegeven, terwijl we in tabel 2 kunnen zien hoe de verdeling was naar grootte van de waargenomen groep.

De toename in het plassengebied is mogelijk te danken aan het feit dat het de voorafgaande dagen gevroren had, zodat ze uit hun beschutte biotoop naar de open graslanden verdreven waren. Een deel der waarnemers merkte op dat de Waterhoentjes vrijwel steeds op dezelfde plaats werden waargenomen.

Gezien de getallen van '72 en '73, alsmede de plaatsen van waarneming, is het voor het Gooi niet onwaarschijnlijk dat we te doen hebben met de broedvogels van dit gebied. Mogelijk wordt deze trouw aan de verblijfplaats veroorzaakt door de goede voedselomstandigheden. In de drie grootste gemeenten in het Gooi en hun directe omgeving werden de volgende aantallen waargenomen: Naarden: 285; Bussum: 68 en Hilversum: 64.

Van de vogels waarvoor speciale aandacht werd gevraagd, werden de volgende soorten en aantallen vermeld:

a. waterwild:

Fuut:	(Vecht)	2
Dodaars:	(diverse pl.)	20
Blauwe Reiger:		132
Roerdomp:		4
Wilde Eend:		1026
Wintertaling:		22
Smient:		28
Kuifeend:		230
Brilduiker:		4
Grote Zaagbek:		73
Nonnetje:	(Gooimeer/Eem)	286
Bergeend:		21
Grauwe Gans:		10
Kolgans:	(vnl. overvl.)	269
Rietgans:		93
Kleine Rietgans:		131
Knobbelzwaan:		51
Kleine Zwaan:		63

b. roofvogels:

Buizerd:		28
Sperwer:		2
Blauwe Kiekendief:	3, 2 en 1	
Smelleken:		1
Torenvalk:		19
Ransuil:		4
Velduil:		1

c. kraaien:

Bonte Kraai:		424
--------------	--	-----

Onder de overige waarnemingen, 46 soorten, bevonden zich o.a.:

- 3 Witgatjes: (Loodijk en Horstermeerpolder- D.A. Jonkers, H.G. ten Veen; Hilversumse Meent- P. Vos)
- 1 Zw. Specht: (Naaldbos van de Limiten- P. Schoorl en F.J. Dop)
- 1 Strandleeuwerik: (Tienhovenskanaal- F.G. Rijnja)

3 Rietgorzen: (Horsternooipolder- D.A. Jonkers en H.G. ten Veen; langs de
Bem- C.J.N.-Hilversum)

7 Barmzijzen: (Tienhovenskanal- F.G. Rijnja).

Verder werd één van de in de DDR van een rood vlaggetje voorziene Rietganzen waargenomen boven de vijver in het Naarderbos door de heer W.J. Dwars.

TABEL 1

gebied:	categorie:	aantal waarnemingen:	aantal Waterhoentjes:	grootste groep:	gemiddelde grootte v. d. groepen
Vechtplas- sengebied:	I	107	1167	60	10,9
	II	5	22	7	4,4
	III	3	7	3	2,3
	IV	2	56	52	28,0
	V	20	100	23	5,0
	VI	8	51	25	6,4
	totaal:	145	1403	60	9,7
't Gooi:	I	70	1053	95	15,1
	II	7	54	12	7,7
	III	1	30	30	30,0
	IV	5	41	14	8,2
	V	1	59	15	6,6
	VI	30	107	17	6,6
	totaal:	142	1354	95	11,0
Bempolder- gebied:	I	6	77	21	12,8
	II	1	4	4	4,0
	III	-	-	-	-
	IV	-	-	-	-
	V	13	60	7	3,8
	VI	3	3	1	3,0
	totaal:	23	134	24	5,8

De volgende medewerkers werden hartelijk bedankt voor hun activiteiten bij dit onderzoek:

Ph. Bossenbroek, mevr. H. F. Disselkoen
Piepers, P. J. Pop, W. J. Dwars, J.
Harder, hr. en mevr. Heise, mej. N.
Jacobs, hr. en mevr. Jonkers, J. Klein
J. Koel, L. Last, mevr. A. C. Eijthart
Schenk-Hartlief, R. G. Moelenbeck, P.
v. Poelgeest, mevr. H. M. Reddingius-
Schreuder, C. d. Rooij, mej. C. Rosier,
H. P. Rijnja, F. G. Rijnja, P. Schoerl, J.
Slijkerman, C. Steenen, H. G. ten Veen

M. B. Vogel, A. Vos, en de vele andere
medewerkers van de HJN, GJN en KJN.

TABEL 2

grootte v. d. groep:	aantal waarnemingen in:			totaal:
	a.	b.	c.	
1-10	94	78	19	179
10-25	42	30	4	76
25-50	4	8	-	12
50-75	5	5	-	10
75-100	-	1	-	1

a. = Vechtpl.; b. = 't Gooi; c. = Bempolder